

**Відокремлений структурний підрозділ «Ананьївський аграрно-економічний фаховий
коледж Уманського національного університету»**

Банківські операції

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВИ, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ
РИНОК»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ D Бізнес, адміністрування та право

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Викладач _____ Вікторія НОВІКОВА

2026 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 7	Галузь знань - D Бізнес, адміністрування та право	Обов'язковий освітній компонент, що формує спеціальні компетентності	
Змістових розділів – тематичний розподіл	Спеціальність: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 210		3-й	1,2-й
		Семестр	
		5,6-й	2,3,4-й
		Лекції	
		56 год.	18 год.
		Практичні	
Аудиторних – 136 самостійної роботи студента – 74	Освітньо-професійний ступінь: «фаховий молодший бакалавр»	68 год.	28 год.
		Семінарські	
		12 год.	-
		Самостійна робота	
		74 год.	164 год.
		Індивідуальні завдання: ДКР 2 год	
		Вид контролю: іспит	Залік/іспит
Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання тощо (міжпредметні зв'язки)	Економіка, економіка підприємств, фінанси підприємств		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Банківські операції» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми.

Мета вивчення навчальної дисципліни – оволодіння студентами знань теоретичних основ діяльності банків у вітчизняній економіці, сутності і механізму здійснення традиційних і нетрадиційних банківських операцій

Завдання вивчення дисципліни «Банківські операції» – формування знань методики проведення кредитно-розрахункових банківських операцій, набуття вмінь оперувати нормативними правовими документами НБУ, аналізувати стан банківських операцій, розв'язувати питання відносин між клієнтами і комерційними банками та між НБУ і комерційними банками.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач фахової передвищої освіти повинен набути

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел..

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 6. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Результати навчання:

РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети.

РН 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.

РН 16. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 17. Дотримуватися безпеки життєдіяльності та вживати заходів щодо збереження навколишнього середовища.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Тема		Обсяг годин за робочою навчальною програмою				
№	Назва	лекції	практичні заняття	семінарські та контрольні- підсумкові заняття	самостійна робота	разом
1.	Види банків і порядок їх створення в Україні	4	2	-	4	10
2.	Організація діяльності комерційного банку	4	4	-	2	10
3.	Формування ресурсів комерційного банку	4	4	2	4	14
4.	Операції з обслуговування платіжного обороту	6	6	-	2	14
5.	Операції з готівкою	4	6	-	2	12
6.	Операції з пластиковими картками	2	4	2	2	10
7.	Кредитні операції	4	6	-	4	14
8.	Операції з надання і погашення кредитів	4	6	2	2	14
9.	Операції з векселями	4	6	-	4	14
10.	Операції з цінними паперами	4	4	-	4	12
11.	Інвестиційні операції	4	4	2	4	14
12.	Операції банків з іноземною валютою	4	6	-	4	14
13.	Операції з надання банківських послуг	4	6	-	2	12
14.	Операції із забезпечення фінансової стійкості банку	4	4	4	4	16
	Екзамен	-	-	-	30	30
	Разом годин	56	68	12	74	210

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Тема		Обсяг годин за робочою навчальною програмою				
№	Назва	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	самостійна робота	разом
1-й курс						
1.	Види банків і порядок їх створення в Україні	-	2	-	7	9
2.	Організація діяльності комерційного банку	2	2	-	3	7

3.	Формування ресурсів комерційного банку	2	2	-	9	13
4.	Операції з обслуговування платіжного обороту	2	4	-	7	13
5.	Операції з готівкою	2	2	-	7	11
6.	Операції з пластиковими картками	-	2	-	5	7
7.	Кредитні операції	2	2	-	8	12
8.	Операції з надання і погашення кредитів	2	2	-	8	12
9.	Операції з векселями	2	2	-	8	12
	<i>Екзамен</i>	-	-	-	30	30
Разом годин		14	20	-	92	126
2-й курс						
10.	Операції з цінними паперами	1	2	-	7	10
11.	Інвестиційні операції	1	2	-	9	12
12.	Операції банків з іноземною валютою	-	1	-	11	12
13.	Операції з надання банківських послуг	1	2	-	5	8
14.	Операції із забезпечення фінансової стійкості банку	1	1	-	10	12
	<i>Екзамен</i>	-	-	-	30	30
Разом годин		4	8	-	72	84

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення навчальної дисципліни “Фінансовий облік” застосовуються наступні методи навчання:

- проблемні лекції,
- лекції з елементами бесіди,
- інтерактивні лекції,
- ілюстрація,
- розв’язування творчих завдань,
- евристична бесіда,
- навчальна дискусія,
- ділові ігри,
- тестування.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів освіти включає поточний, та семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками:

- I – контроль систематичності та активності роботи на практичних заняттях;
- II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками: I – контроль систематичності та активності роботи на практичних заняттях; II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання. Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.

Семестровий контроль проводиться у формі іспиту у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

7. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Індивідуальна робота планується за домовленістю між студентом та викладачем і стосується випадку, коли студент має офіційний дозвіл на такий вид навчальної діяльності і спроможний виконувати її індивідуально.

Індивідуальні завдання ставляться викладачем відповідно до змісту робочої програми, виконуються студентом самостійно і не входять у його тижневе аудиторне навантаження.

До індивідуальних завдань входять наступні види навчальної роботи:

- підготовка повідомлень, рефератів, презентацій;
- розв'язання задач, аналіз проблемних ситуацій;
- підготовка до виступів на студентських наукових конференціях;
- виконання наукових досліджень, участь в олімпіадах.

8. ВІДПОВІДНІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		За 4-бальною шкалою	За 12-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно	10-12
82-89	B	добре	7-9
74-81	C		
64-73	D	задовільно	4-6
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	3
0-34	F		1-2

Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
			екзамен	залік
A	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	
B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
C	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
FX	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
X	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Освітньо-професійна програма
2. Робоча програма дисципліни
3. Методичні вказівки до проведення практичних, семінарських занять
4. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів
5. Методичні вказівки до навчальної практики дисципліни
6. Методичні вказівки до виробничої практики дисципліни
7. Методичне забезпечення до проведення тематичного контролю знань
8. Методичне забезпечення до проведення підсумкового контролю знань
9. Додатковий матеріал

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І ДЖЕРЕЛА

Базова (основна)

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV зі змінами та доповненнями, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
2. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2756-VI зі змінами та доповненнями, <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Про заставу : Закон України від 02.10.1992 р. № 2654 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>.
4. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-111 зі змінами, <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
5. Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень : Закон України від 18.11.2003 р. № 1225 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1255-15/ed20120413>
6. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України від 30.06.1999 р. № 784 зі змінами та доповненнями, <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
7. Про державну таємницю : Закон України від 10.09.1999 р. № 079 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
8. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. № 2356 із змінами, <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.
9. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 04.05.2001 р. № 2374 зі змінами, <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>.
10. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні : Закон України від 12.07.2001 р. № 2658 зі змінами та доповненнями, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>.
11. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 р. № 2664 зі змінами та доповненнями, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
12. Про іпотеку : Закон України від 05.06.2003 р. № 898 зі змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/898-15>.
13. Про іпотечне кредитування, операції консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати : Закон України від 19.06.2003р. № 979 зі змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/979-15>.
14. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті : Закон України від 23 вересня 1994 р. № 185-94 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/185/94>.
15. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями : Постанова Правління НБУ від 30.06.2016 р. № 351, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>.
16. Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою : Постанова Правління НБУ від 10.08.2005 р. № 281 зі змінами та доповненнями, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0950-05>.
17. Положення про валютний контроль : Постанова Правління НБУ від 08.02.2000 р. № 49 зі змінами, <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0209-00>.

18. Про врегулювання питань щодо використання гривні в розрахунках між резидентами і нерезидентами в межах торговельного обороту : Постанова Правління Національного банку України від 28.05.2012 р. № 209, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0939-12>.
19. Правила використання готівкової іноземної валюти на території України : Постанова Правління Національного банку України від 30.05.2007 р. № 200 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0656-07>.
20. Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків-резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях : Постанова Правління Національного банку України від 26.03.98 № 118 зі змінами та доповненнями, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0231-98>.
21. Положення про порядок видачі резидентам індивідуальних ліцензій на переказування іноземної валюти за межі України з метою придбання облігацій зовнішніх державних позик України : Постанова Правління Національного банку України від 29.01.2003 р. № 35 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0120-03>.
22. Положення про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України : Постановою Правління НБУ від 29.12.2000 р. № 520 зі змінами та доповненнями, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0152-01>
23. Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями : Постанова Правління НБУ від 03.12.2003 р. № 514 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03>.
24. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління НБУ від 15.12.2004 р. № 637зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05> .
25. Інструкція про ведення касових операцій банками в Україні : Постанова Правління НБУ від 01.06.2011 р. № 174 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0790-11>.
26. Інструкція про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України : Постанова Правління НБУ від 27.05.2008 р. № 148 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0520-08>.
27. Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України : Постанова Правління НБУ 12.12.2002 р. № 502 зі змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0021-03>.
28. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління НБУ № 368 від 28.08.2001 р. зі змінами та доповненнями, <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.
29. Інструкція про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон : Постанова Правління НБУ від 16.03.1999 р. № 122 зі змінами, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0259-99>.
30. Про систему валютного регулювання і валютного контролю : Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 р. № 15-93 зі змінами та доповненнями, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93>.
31. Банківські операції [текст]: навч. посіб./ Н.І.Демчук, О.В. Довгаль, Ю.П.Владика– -Дніпро: Пороги, 2017.
32. Банківська система: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 580 с.
33. Практикум з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки фахівців напряму «Фінанси і кредит» [текст]: навч. - метод. посіб. /Докієнко Л. М., к.е.н., доц. (р.5), Михайлик О. М., к.е.н. (р.1, р.7), Наконечна О. С., к.е.н. (р.3, р.6, р.8), Щербина О. В., к.е.н. (р.2, р.4) – К.: ДКС-Центр, 2015. – 570 с

Додаткова

1. Банківські операції : навч. посіб. – Рівне : НУВГП, 2021. – 226 с.
2. Банківські операції [Текст] : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” ; [уклад. С. В. Башлай]. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2012. – 142 с.

Електронні ресурси

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.

Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : www.bank.gov.ua.

Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.

Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. – Режим доступу : www.imf.org.

Офіційний сайт Міністерства економіки України. – Режим доступу : www.me.gov.ua.

Український фінансовий сайт. – Режим доступу : www.Finance.com.ua.

Інформаційний проект “Фінанси”. – Режим доступу : www.finances.kiev.ua.

Фінансовий та банківський гід. – Режим доступу : www.finguide.com.ua.

Український фінансовий портал “Фінансовий ринок України”. – Режим доступу : www.finmarket.info.

Законодавство України. – Режим доступу : www.zakon/rada.gov.ua.